

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

İRAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti, (bundan sonra “Akit Taraflar” olarak anılacaktır) her iki Devlet arasında sosyal güvenlik alanında ilişkileri düzenlemek amacıyla aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır:

I. BÖLÜM GENEL HÜKÜMLER

Madde 1 Terimlerin Tanımı

- (1) Bu Anlaşmada kullanılan terimler aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:
- a) **Ülke:** Türkiye bakımından, Türkiye Cumhuriyeti, İran bakımından, İran İslam Cumhuriyeti.
 - b) **Mevzuat:** Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinin 1 inci fıkrasında belirtilen sosyal güvenlik rejimleri ile ilgili kanun, tüzük ve yönetmelikler.
 - c) **Yetkili Makam:** Türkiye Cumhuriyeti bakımından, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İran İslam Cumhuriyeti bakımından, Kooperatif, Çalışma ve Sosyal Refah Bakanlığı.
 - d) **Yetkili Kurum:** Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinin 1 inci fıkrasında belirtilen mevzuatın uygulamasından ve yardımları sağlamaktan sorumlu sigorta kurumu.
 - e) **Kurum:** Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinin 1 inci fıkrasında belirtilen mevzuatı uygulamakla görevli kurum.
 - f) **Sigortalı:** Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinin 1 inci fıkrasında belirtilen mevzuatın uygulanmakta olduğu ve uygulanmış olduğu kimse.
 - g) **Sigortalılık Süresi:** Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinin 1 inci fıkrasında belirtilen mevzuata göre sigorta primi ödenmiş ya da ödenmiş sayılan süre.
 - h) **Nakdi Yardımlar:** Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinin 1 inci fıkrasında belirtilen mevzuata göre verilen her türlü nakdi yardım.
 - i) **Aile Bireyi:** Yetkili Kurumca uygulanan mevzuata göre aile bireyi olarak tanımlanan veya öyle kabul edilen kimseler.
 - j) **Yararlanıcı:** Akit Tarafların mevzuatına göre tanımlanan veya öyle kabul edilen kimseler.
 - k) **Geride Kalanlar:** Akit Tarafların mevzuatına göre geride kalan ve hak sahibi olarak tanımlanan veya öyle kabul edilen kimseler.
- (2) Bu Anlaşmada tanımlanmayan her bir terim, Akit Tarafların mevzuatında hangi anlamda kullanılmış ise, o anlamı ifade eder.

Madde 2
Anlaşmanın Uygulanacağı Mevzuat

(1) Bu Anlaşma, aşağıdaki ilgili mevzuata uygulanır:

A. Türkiye Cumhuriyeti bakımından:

- a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar açısından uzun ve kısa vadeli sigorta kolları ve işsizlik sigortası,
- b) Hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar açısından uzun ve kısa vadeli sigorta kolları,
- c) Kamu idarelerinde çalışanlar açısından uzun vadeli sigorta kolları.

B. İran İslam Cumhuriyeti bakımından:

- a) Sosyal Güvenlik Kanunu,
- b) Sosyal Güvenlik Kanunu Değişikliği, 4 üncü maddenin B fıkrası ve 3 üncü notu,
- c) Halı ve Kilim Dokumacıları ile El Sanatları İşçileri için Sosyal Sigorta Kanunu,
- d) Kargo ve Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Şoförleri için Revize Sosyal Sigorta Kanunu,
- e) İnşaat İşçileri için Sigorta Kanunu.

(2) Bu Anlaşma, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen mevzuatı değiştiren, yeniden düzenleyen veya bu mevzuat yerine geçen ya da bu mevzuata ek hükümler getiren her türlü mevzuata da uygulanır.

(3) Bu Anlaşmanın yeni bir sosyal güvenlik rejimine veya yeni bir sosyal sigorta koluna dair mevzuata uygulanması, Akit Taraflar arasında bu amaçla yeni bir anlaşma imzalanması yolu ile gerçekleştirilir.

Madde 3
Anlaşmanın Uygulanacağı Kişiler

Bu Anlaşma hükümleri, bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, her iki Akit Tarafın mevzuatından birine veya her ikisine evvelce tabi olmuş bulunan veya Akit Taraflardan birinin mevzuatına halen tabi olan kişiler ve bunların aile bireyleri ile geride kalanlarına uygulanır.

Madde 4

Muamele Eşitliği

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, Akit Taraflardan birinin ülkesinde ikamet eden ve kendilerine bu Anlaşma hükümleri uygulanan kimseler, oturdukları Akit Tarafın mevzuatının sağladığı haklara ve yükümlülüklerle, o ülkenin vatandaşları ile aynı koşullarda sahip olurlar.

Madde 5

Yardımların Yurtdışına Ödenmesi

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, ödemedenden sorumlu Akit Tarafın mevzuatına göre hak kazanılan yardımlar, bu Anlaşmanın 3 üncü maddesi kapsamında bulunan kimselere, diğer Akit Tarafı otursalar bile kesinti yapılmaksızın ödenir. Banka havale komisyonları ödemedenden sorumlu Akit Tarafın Yetkili Kurumunca ödenir. Bunların üçüncü bir ülkede oturmaları halinde, yardımlar, ödemedenden sorumlu Akit Tarafın mevzuatına uygun olarak ödenir.

Madde 6

Yardımların Azaltılması, Durdurulması ve İptali

Sağlanan yardımın başka bir sosyal güvenlik yardımı ya da kazanç getiren bir mesleki faaliyet ile çakışması halinde bir Akit Tarafın mevzuatına göre bir yardımın azaltılması, durdurulması ya da iptali durumunda uygulanan koşullar, diğer Akit Tarafın mevzuatına göre sosyal güvenlik yardımına hak kazanıldığında ya da diğer Akit Taraf ülkesinde kazanç getiren bir mesleki faaliyet icra edildiğinde aynı şekilde uygulanır.

Ancak, her iki Akit Tarafı geçen sürelerle göre oransal olarak hesaplanan aynı mahiyetteki iki yardımın birleşmesi halinde bu hüküm uygulanmaz.

Madde 7

Diğer Anlaşmalar ve Sözleşmeler

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, Akit Taraflardan birinin üçüncü taraflarla imzaladığı veya imzalayacağı sosyal güvenlik alanındaki ikili anlaşmalar bu Anlaşma hükümlerini etkilemez.

II. BÖLÜM

UYGULANACAK MEVZUATLA İLGİLİ HÜKÜMLER

Madde 8

Genel Hükümler

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça;

- (1) Bir Akit Tarafta ücretli çalışanlar veya faaliyetini bir Akit Tarafta icra eden bağımsız çalışanlar, bu çalışmaları ile ilgili olarak, diğer Akit Tarafta ikamet etmeleri ya da işverenin veya işverenin işyeri merkezinin diğer Akit Tarafta bulunması halinde de çalıştıkları Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (2) Akit Taraflardan birinin memurları veya benzeri muameleye tabi tutulan kişileri, kendilerini çalıştıran idarenin bağlı olduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (3) Bir işyerinin merkezinin bulunduğu Akit Taraf dışındaki bir şube veya daimi temsilciliği tarafından çalıştırılan kimse, bu şube veya daimi temsilciliğin bulunduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (4) Her iki Akit Tarafta aynı anda bağımsız faaliyet icra eden kişiler, ikamet ettikleri Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.

Madde 9

Görevlendirme

- (1) Akit Taraflardan birinin ülkesinde istihdam edilen kişi, işvereni tarafından belirli bir işin ifası için diğer Akit Tarafa geçici görevli olarak gönderilirse, bu çalışma bakımından, bu kimse aynı işverenin ücretli çalışanı sıfatını koruduğu takdirde, 24 ayı geçmemek koşulu ile birinci Akit Taraf mevzuatına tabi olur.
- (2) Bu süre, her iki Akit Tarafın Yetkili Makamlarının veya bu Makamların tayin ettiği kurumların onayıyla 60 aya kadar uzatılabilir.

Madde 10

Uluslararası Taşımacılık İşletmeleri Personeli

- (1) Bir Akit Tarafın bayrağını taşıyan bir gemide istihdam edilen kişi, o Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (2) Merkezi, bir Akit Tarafta bulunan ve kendi adına veya başkası hesabına karayolu, demiryolu ya da havayolu ile uluslararası yolcu veya mal taşımacılığı yapan bir işyerinin, seyahat eden veya uçuş yapan personelinden olan kimse işyeri merkezinin bulunduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.

Madde 11
Diplomatik Misyonlar ve Konsolosluk Görevlileri

Bu Anlaşma, 18 Nisan 1961 tarihli Viyana Diplomatik İlişkiler Sözleşmesi ve 24 Nisan 1963 tarihli Viyana Konsolosluk İlişkileri Sözleşmesi'nin hükümlerini etkilemez.

Madde 12
İstisnalar

Akit Tarafların Yetkili Makamları, bir kişi veya kişi grupları hakkında uygulanacak mevzuat bakımından bu Anlaşmanın 8 ilâ 11 inci maddelerine istisna teşkil eden hükümler üzerinde anlaşabilir.

III. BÖLÜM
ÖZEL HÜKÜMLER

1. KISIM
SAĞLIK YARDIMLARI

Madde 13
Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

- (1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre aynı yardımlardan yararlanma hakkı belirli sigortalılık sürelerinin tamamlanmış olması koşuluna bağlı ise, bu Tarafın kurumu gerekli hallerde, diğer Akit Tarafın mevzuatına tabi olarak geçmiş olan sigortalılık sürelerini, aynı zamana rastlamamak koşulu ile kendi mevzuatına göre geçmiş süreler gibi değerlendirir.
- (2) Hastalık ve analık günlük ödenekleri ile ilgili olarak, bu maddenin birinci fıkrasında sözü edilen süre birleşimi, ancak ilgilinin gelir getirici bir faaliyet icra ettiği ve başvurusunu yaptığı Akit Taraf mevzuatı kapsamında sigortalı olması halinde yapılır.

2. KISIM
YAŞLILIK, MALULLÜK VE GERİDE KALANLAR YARDIMLARI

Madde 14
Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

- (1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı bir sigortalılık süresinin tamamlanmış olması koşuluna bağlı ise, bu mevzuatı uygulayan kurum, gerekiyorsa, diğer Akit Tarafın mevzuatına tabi olarak geçen sigortalılık sürelerini, aynı zamana rastlamamak koşulu ile kendi mevzuatına göre geçmiş süreler gibi değerlendirir.
- (2) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı, bir özel rejim kapsamındaki bir meslekte veya belirli bir meslekte ya da bir işte belirli bir sürenin tamamlanmasına bağlı ise, sadece ilgili rejim kapsamında geçen süreler veya böyle bir rejimin olmaması durumunda aynı meslekte veya aynı işte tamamlanmış süreler, eğer uygunsa diğer Akit Taraf mevzuatı kapsamında bu yardım hakkının belirlenmesinde dikkate alınır.

(3) Akit Taraflar hizmet sürelerini gün olarak belirteceklerdir.

(4) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardım hakkının kazanılması koşullarının tespitinde, bir Akit Taraftaki ilk işe başlama tarihi dikkate alınır.

Madde 15 **Bir Yıldan Az Sigortalılık Süresi**

(1) Bir Akit Tarafın mevzuatına göre tamamlanan sigortalılık sürelerinin toplamı bir yıldan az ise, bu mevzuata göre sadece bu sigortalılık süresine bağlı yardım hakkı olması durumu hariç, yardım sağlanmaz.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasına istinaden bir Akit Tarafın Yetkili Kurumu, yardım hakkının kazanılması, korunması, yeniden kazanılması ve yardımların gerçek tutarının belirlenmesi için sözü edilen süreleri kendi mevzuatına tabi geçmiş süreler olarak kabul eder.

Madde 16 **Nakdi Yardımların Hesaplanması**

(1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı bu Anlaşmanın 14 üncü madde hükmü uygulanmaksızın kazanılıyorsa, o Akit Tarafın Yetkili Kurumu, ödenmesi gereken yardım miktarını yalnız kendi mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerini dikkate alarak belirler.

(2) İlgili kimse Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardımlara ancak bu Anlaşmanın 14 üncü madde hükümlerinin uygulanması suretiyle hak kazanıyor ise, o Akit Tarafın Yetkili Kurumu yardımları aşağıda belirtildiği şekilde hesaplar;

a) Yetkili Kurum, her iki Akit Tarafın mevzuatına göre geçen bütün sigortalılık sürelerini yalnız kendisinin uyguladığı mevzuata göre geçmiş gibi değerlendirerek nazari miktarı hesaplar.

b) Yukarıda bahsedildiği şekilde hesaplanan miktar üzerinden, yardımın gerçek miktarını, yardımın hesabında dikkate alınan sürelerden sadece kendi mevzuatına göre tamamlanan aylığa esas sürelerin toplam aylığa esas sürelerle oranı olarak belirler.

(3) Bir Akit Tarafın mevzuatına istinaden yapılan yardımlar, o devletin mevzuatına göre kazançlar veya ödenen primler esas alınarak hesaplanıyor ise, Yetkili Kurum sadece kendi mevzuatına göre kazançları veya ödenen primleri dikkate alır.

(4) Bir Akit Tarafın mevzuatına göre nakdi yardımların tutarı, aile bireylerinin sayısına bağlı ise, Yetkili Kurum, diğer Akit Tarafta veya üçüncü bir ülkede ikamet eden aile bireylerini de dikkate alır.

3. KISIM CENAZE YARDIMI

Madde 17

Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi ve Cenaze Yardımlarının Ödenmesi

- (1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre cenaze yardımlarından yararlanma hakkı bir sigortalılık süresinin tamamlanmış olması koşuluna bağlı ise, o Akit Tarafın Yetkili Kurumu, gerekiyorsa, diğer Akit Tarafın mevzuatına tabi olarak geçen sigortalılık sürelerini, aynı zamana rastlamamak koşulu ile kendi mevzuatına göre geçmiş süreler gibi değerlendirir.
- (2) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre sigortalı bulunan bir kimse, diğer Akit Tarafıta öldüğü takdirde, sigortalı olduğu Akit Tarafıta ölmüş gibi kabul edilir ve hak sahipleri cenaze yardımına hak kazanır.
- (3) Her iki Akit Tarafın mevzuatına göre ölüm durumunda yardımlardan yararlanma hakkı bulunuyorsa, sadece ölen kişinin ikametinin bulunduğu Akit Tarafın mevzuatı uygulanır.

4. KISIM MESLEK HASTALIKLARI

Madde 18 Meslek Hastalıkları

- (1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre meslek hastalığı yardımlarından yararlanma hakkı, hastalığın ilk kez bu ülkenin kendi topraklarında meydana gelmiş olması koşuluna bağlı bulunuyorsa, bu koşul, bu hastalığın ilk kez diğer Akit Tarafıta meydana gelmiş olması halinde de yerine getirilmiş sayılır.
- (2) Bir Akit Tarafın mevzuatına göre meslek hastalığı halinde yardıma hak kazanılması, mesleğin bu tür bir hastalığa yol açabileceği süre kadar yapılması koşuluna bağlı ise, bu Akit Tarafın Yetkili Kurumu, gerekli hallerde diğer Akit Tarafın mevzuatına göre bu meslekte geçen süreyi de dikkate alır.

Madde 19 Nakdi Yardımlar

- (1) Her iki Akit Tarafın mevzuatına göre meslek hastalığı halinde nakdi yardım hakkı doğuyorsa, yardım, sadece meslek hastalığının meydana gelmesine sebep olan ekonomik faaliyetin en son gerçekleştiği Akit Tarafın mevzuatına tabi olarak yapılır.
- (2) Meslek hastalığının ağırlaşması durumunda, Akit Taraflardan birinin mevzuatı gereğince meslek hastalığı yardımlarından yararlanan veya yararlanmış olan sigortalı kişi, aynı tür bir meslek hastalığı için diğer Akit Tarafın mevzuatına göre yardım hakkını talep ettiği takdirde, aşağıdaki kurallar uygulanır:

- a) Eğer sigortalı kişi, diğer Akit Taraf ülkesinde meslek hastalığına neden olabilecek veya hastalığı ağırlaştırabilecek bir faaliyet icra etmemiş ise, ilk Akit Tarafın Yetkili Kurumu, uyguladığı mevzuata göre, hastalığın ağırlaşmasını dikkate alarak yardımların maliyetini üstlenir.
- b) Eğer sigortalı kişi, ikinci Akit Taraf mevzuatı kapsamında böyle bir faaliyet icra etmiş ise, ilk Akit Tarafın Yetkili Kurumu, uyguladığı mevzuata göre, hastalığın ağırlaşmasını dikkate almaksızın yardımların maliyetini üstlenir. İkinci Akit Tarafın Yetkili Kurumu bu kişiye, miktarı söz konusu Akit Tarafın mevzuatına göre belirlenen ve hastalığın ağırlaşmasından sonra hak edilen yardım miktarı ile ağırlaşmadan önce verilmesi gereken yardım miktarı arasındaki farka eşit bir yardım sağlar.

5. KISIM İŞSİZLİK YARDIMLARI

Madde 20 İŞsizlik Sigortası Yardımları

- (1) İŞsizlik sigortası yardımları, kişinin son olarak sigortalı olduğu Akit Tarafın mevzuatına göre sağlanır.
- (2) Bu Anlaşmanın 5 inci maddesi hükümleri işsizlik sigortası yardımlarına uygulanmaz.

6. KISIM AİLE YARDIMLARI

Madde 21 Aile Yardımları

- (1) Aile yardımları, kişinin son olarak sigortalı olduğu Akit Tarafın mevzuatına göre sağlanır.
- (2) Bu Anlaşmanın 5 inci maddesi hükümleri aile yardımlarına uygulanmaz.

BÖLÜM IV ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 22 İdari Önlemler ve İşbirliği Usulleri

- (1) Akit Tarafların Yetkili Makamları bu Anlaşmanın uygulanması için gerekli idari düzenlemeleri yapar.
- (2) Akit Tarafların Yetkili Makamları bu Anlaşmanın uygulanmasında alınan önlemler konusunda birbirlerine mümkün olan en kısa zamanda gerekli bilgileri verirler ve bu Anlaşmanın uygulanmasını etkilediği ölçüde ulusal mevzuatında yapılan değişiklikleri bildirir.
- (3) Akit Tarafların Yetkili Makamları bu Anlaşmanın uygulanmasını kolaylaştırmak üzere irtibat kurumları belirler.
- (4) Bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin her sorun için Akit Tarafların Yetkili Makamları ve kurumları sanki bu sorunlar kendi ulusal yasalarını etkiliyormuş gibi birbirlerine yardımcı olur. Bu idari yardımlaşma ücretsiz yapılır.
- (5) Sadece bir Akit Tarafın mevzuatının uygulanması çerçevesinde diğer Akit Tarafıta ikamet eden veya bulunan kişiler için yapılan tıbbi muayene, ikamet edilen veya bulunulan devletin kurumu tarafından, Yetkili Kurumun talebi üzerine ve bu kurumun hesabına yapılır. Her iki Akit Tarafın mevzuatının uygulanmasıyla ilgili tıbbi muayeneler ikamet edilen veya bulunulan yerdeki kurumca ve bu kurumun hesabına yapılır.
- (6) Bu Anlaşma uyarınca bir Akit Tarafa, diğer Akit Taraf tarafından hakkında bildirimde bulunulan kişilere ilişkin her nevi bilgi, bu Anlaşmanın uygulanmasında gizlilik değeri taşır ve ancak bu Anlaşmanın ve onun tatbik edildiği mevzuatın uygulanmasında kullanılabilir. Diğer Akit Taraf kendisine iletilen bilgileri açıklamaz.

Madde 23 Resmi Dillerin Kullanılması

- (1) Bu Anlaşmanın uygulanmasında Akit Tarafların Yetkili Makamları ve Kurumları, kendi resmi dilleri ile haberleşir.
- (2) Bir talep veya belge diğer Akit Tarafın resmi dili ile yazılmış olduğu gerekçesiyle reddedilemez.

Madde 24
Giderlerden ve Tasdikten Bağışıklık

- (1) Akit Devletlerden birinin mevzuatında, o mevzuat uyarınca yazı ve ekindeki belgeler için uygulanan resim ve harç muafiyeti veya indirimi, diğer Akit Tarafın mevzuatının ya da bu Anlaşmanın uygulanması için sunulan bildirim veya diğer belgelere de uygulanır.
- (2) Bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Akit Tarafların Yetkili Kurumları tarafından gönderilen herhangi bir kimlik beyanının, belgenin ve bildirim onaylanmasına gerek yoktur.

Madde 25
Yazılı Taleplerin Verilmesi

- (1) Bu Anlaşmanın uygulanması çerçevesinde veya Akit Taraflardan birinin mevzuatı uyarınca Akit Taraflardan birinin Yetkili Makam, Yetkili Kurum veya kurumuna yapılan başvurular, verilen beyannameler veya itirazlar diğer Akit Tarafın Yetkili Makam, Yetkili Kurum veya kurumuna aynı tarihte verilmiş sayılır.
- (2) Bu Anlaşmanın uygulanması çerçevesinde Akit Taraflardan birinin mevzuatı uyarınca verilen bir yardım talebi, diğer Akit Tarafın mevzuatına göre verilmiş yardım talebi sayılır.
- (3) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre bu Akit Tarafın Yetkili Makamına, Yetkili Kurumuna veya kurumuna yapılması gereken başvurular, verilmesi gereken beyannameler veya itirazlar, aynı süre içerisinde diğer Akit Tarafın Yetkili Makam, Yetkili Kurum veya kurumuna verilebilir.
- (4) Bu maddenin 1 ilâ 3 üncü fıkralarında belirtilen durumlarda yukarıda belirtilen kurumlar, başvuruları, beyannameleri veya itirazları diğer Akit Tarafın Yetkili Kurumuna doğrudan veya irtibat mercileri aracılığıyla gecikmeksizin iletir.

Madde 26
Haksız Ödenen Meblağların Geri Alınması

Akit Taraflardan birinin Yetkili Kurumu, yararlanıcıya bu Anlaşma hükümleri çerçevesinde hak ettiği bir meblağı aşan miktarda ödeme yapmışsa, yararlanıcıya müteakıl yardımları ödemekle yükümlü olan diğer Akit Tarafın kurumundan haksız olarak ödenen miktarı, bu kimseye ödeyeceği meblağlardan mahsup etmesini talep edebilir. Söz konusu Yetkili Kurum, bu şekilde mahsup ettiği meblağı diğer Akit Tarafın kurumuna transfer eder.

Haksız ödenmiş meblağın bu şekilde geri ödenmesinin mümkün olmadığı durumda, aşağıdaki usul uygulanır:

- a) Akit Taraflardan birinin kurumu bir kimseye hak ettiğinden fazla bir meblağ ödemişse, bu kurum, uyguladığı mevzuatta öngörülen şartlar ve sınırlar dâhilinde, yararlanıcıya yardım sağlamakla yükümlü diğer Akit Taraf kurumundan fazla ödenen meblağı, bu kimseye ödeyeceği meblağlardan mahsup etmesini talep edebilir.

Diğer Akit Taraf Yetkili Kurumu, bu haksız ödeme sanki kendisi tarafından yapılmış gibi kesintiyi mevzuatında öngörülen şartlar ve sınırlar dâhilinde yapar ve mahsup ettiği meblağı diğer Akit Taraf kurumuna transfer eder.

- b) Akit Taraflardan birinin Yetkili Kurumu, yararlanıcıya kendi mevzuatı uyarınca avans ödemişse, diğer Akit Tarafın Yetkili Kurumundan, yararlanıcıya aynı süre için mevzuatına göre ödeyeceği meblağlardan, avans tutarını mahsup etmesini talep edebilir. Diğer Akit Tarafın Yetkili Kurumu kesintiyi yapar ve söz konusu meblağı talepte bulunan Akit Taraf Yetkili Kurumuna transfer eder.

Madde 27 **Ödemelerde Kullanılacak Para Birimi**

- (1) Bu Anlaşma uyarınca sağlanacak yardımlara ilişkin ödemeler, Yetkili Kurumun ödemeyi yaptığı Akit Tarafın para birimi ile yapılır ve bu şekilde yapılan ödeme, Yetkili Kurumu ödeme yükümlülüğünden tümüyle kurtarır.
- (2) Bu Anlaşma kapsamında, bir Akit Tarafın Yetkili Kurumunun diğer Akit Taraf Yetkili Kurumunun sunduğu hizmetler için gider iadesi nedeniyle ödeme yükümlülüğünün doğması halinde, ödeme yükümlülüğü diğer Akit Tarafın döviz kuruyla belirtilir. İlk Akit Taraf Yetkili Kurumu diğer Akit Tarafın döviz kuruyla ödeme yaparak yükümlülüğünü yerine getirir.

Madde 28 **Anlaşmazlıkların Çözülmesi**

- (1) Akit Tarafların Yetkili Kurumları bu Anlaşmanın yorumlanmasında ve uygulanmasında ortaya çıkan her türlü anlaşmazlığı görüşmeler ve müzakereler yoluyla ortaklaşa çözer.
- (2) Eğer anlaşmazlıklar bu maddenin 1 inci fıkrasında belirtildiği üzere altı ay içinde çözüme kavuşturulamazsa, Yetkili Makamlardan birinin talebi üzerine her iki Yetkili Makam, Yetkili Kurumlar tarafından çözülemeyen anlaşmazlık hususunda derhal birbirlerine danışır.

BÖLÜM V **GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER**

Madde 29 **Geçici Hükümler**

- (1) Bu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önceki dönem için hiçbir yardım hakkı doğurmaz.
- (2) Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce bir Akit Tarafın mevzuatına göre geçen bir sigortalılık süresi, bu Anlaşma hükümlerine göre doğan hakların belirlenmesinde değerlendirilir.
- (3) Yalnız bu Anlaşma uyarınca ödenmesi gereken herhangi bir yardım, ilgilinin bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak talepte bulunması halinde, önceden tasfiye edilen haklar,

bir toptan ödemeye yer verilmemiş olması kaydıyla, bu Anlaşmanın yürürlük tarihinden geçerli olarak ödenecektir.

(4) Bu maddenin 3 üncü fıkrasında sözü edilen talep bu Anlaşmanın yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde yapılırsa bu Anlaşmaya göre doğan haklar, Akit Tarafların mevzuatındaki zaman aşımı nedeniyle hakkın kaybına veya ortadan kalkmasına ilişkin hükümleri, ilgili hakkında uygulanmaksızın, o tarihten itibaren kazanılır. İki yıl geçtikten sonra yapılan taleplerde ise talep tarihi esas alınır.

Madde 30 **Onay ve Yürürlük**

(1) Bu Anlaşma Akit Tarafların yürürlüğe girme için ilgili yasal gereklerin yerine getirildiği konusunda diplomatik kanallar yolu ile birbirlerini haberdar etmek üzere gönderdikleri son yazılı bildirim teslim alındığı Miladi ayı izleyen ayın birinci gününde yürürlüğe girer.

(2) Bu Anlaşma üzerinde Akit Tarafların müşterek yazılı onayı ile herhangi bir zamanda değişiklik yapılabilir. Yapılan değişiklikler bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen yasal prosedür izlenerek yürürlüğe girer.

Madde 31 **Anlaşmanın Süresi ve Feshi**

(1) Bu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.

(2) Akit Taraflardan biri, diğer Akit Tarafa üç ay önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Anlaşmayı feshedebilir.

Madde 32 **Kazanılmış Hakların Korunması**

(1) Bu Anlaşmanın feshi halinde, Anlaşma uyarınca kazanılmış olan haklar saklıdır.

(2) Bu Anlaşmanın feshi halinde henüz karara bağlanmamış yardım hakları ile ilgili tüm işlemler, bu Anlaşma hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Bu Anlaşma, Ankara’da 16.04.2016 tarihinde Türkçe, Farsça ve İngilizce dillerinde, her üç metinde aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer orijinal nüsha olarak düzenlenmiş ve imzalanmıştır. Yorum farklılıklarında İngilizce metin esas alınacaktır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**İRAN İSLAM CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**Süleyman SOYLU
Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Bakanı**

**Dr. Ali RABIEI
Kooperatif, Çalışma ve Sosyal Refah
Bakanı**

